

7. Volnočasové aktivity

V současné době existuje široká škála volnočasových aktivit, od uměleckých, přes sportovní, až po ty spojené s informačními technologiemi. Nabízí se tak otázka, zda muži a ženy mají v tak širokém spektru volnočasových aktivit stejné preference, anebo využívají svůj čas každý po svém.

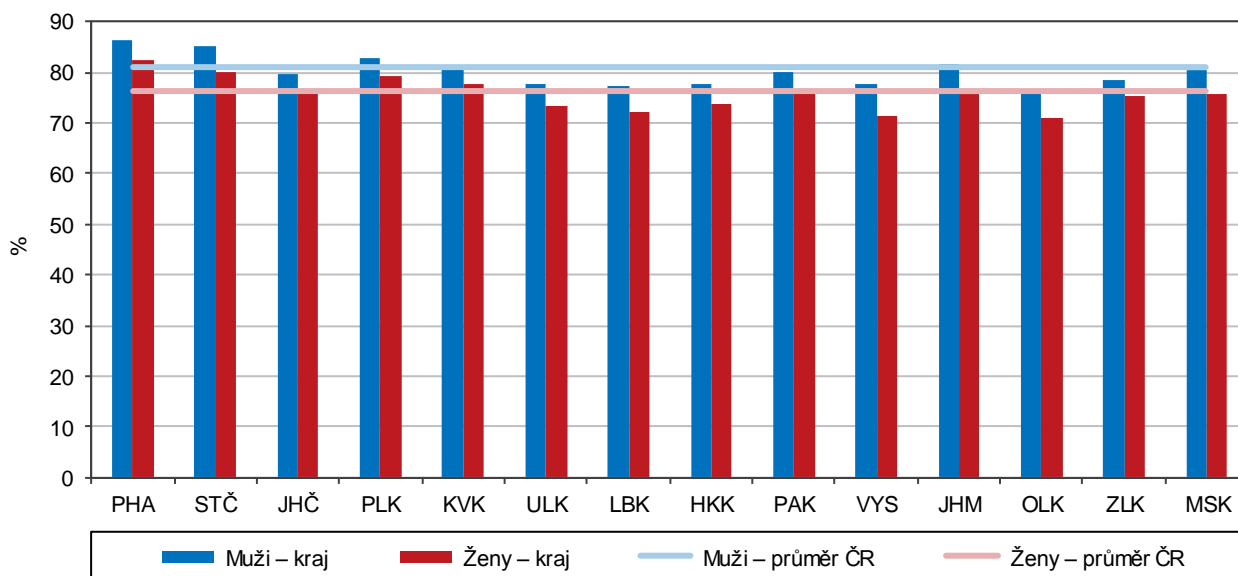
Zdrojů dat pro následující kapitolu je hned několik. Informace o využívání informačních technologií se získávají z ročního výběrového šetření o informačních a komunikačních technologiích v domácnostech a mezi jednotlivci (VŠIT). Data pro krajské srovnání jsou počítána jako tříletý klouzavý průměr, jelikož velikost výběrového souboru není dostatečná pro publikování krajských údajů za každý rok samostatně. Tj. např. za rok 2017 je údaj v krajském členění vypočítán jako vážený aritmetický průměr za roky 2016 až 2018. Data jsou zjišťována za jednotlivce ve věku 16 a více let. Data za základní umělecké školy pochází ze Statistické ročenky školství od MŠMT ČR. Údaje o sportu jsou převzata z České unie sportu (ČUS).

Využívání informačních technologií

Informační technologie jsou v dnešní době již nedílnou součástí běžného života. Ať už jako nutný pracovní prostředek v zaměstnání, nebo jako dobrovolný nástroj k trávení volného času. Jedním ze základních ukazatelů je používání internetu. V roce 2017 (tříletý průměr za roky 2016, 2017 a 2018) využívalo internet v Praze 86,3 % mužů a 82,6 % žen z celkového počtu osob ve věku 16let a více daného pohlaví. Obdobný poměr žen a mužů, s o něco málo nižšími hodnotami, lze pozorovat i ve všech ostatních krajích, neboť průměr Česka byl 81,0 % mužů a 76,5 % žen, a v žádném kraji nebylo méně než 70 % uživatelů či uživatelek.

Uživatelé internetu podle pohlaví a krajů v roce 2017 (tříletý průměr)

Zdroj dat: VŠIT



Kromě využití internetu v počítači, se stává stále více populární využití internetu v mobilním telefonu. Nejběhlejšími jsou v tom Pražané, kteří se v mezikrajských srovnáních pohybují na předních příčkách. V roce 2017 byla Praha ve srovnání s ostatními kraji na prvním místě, co se týče uživatelů (64,0 %) a uživatelek (56,9 %) internetu v mobilu. Průměr Česka činil 53,5 % uživatelů mužů a 46,7 % žen. Nadprůměrných hodnot u mužů i u žen zároveň dosahovali také kraje Středočeský, Plzeňský a Karlovarský. Nejmenších podílů dosahovali muži a ženy v Libereckém a Pardubickém kraji a v Kraji Vysočina.

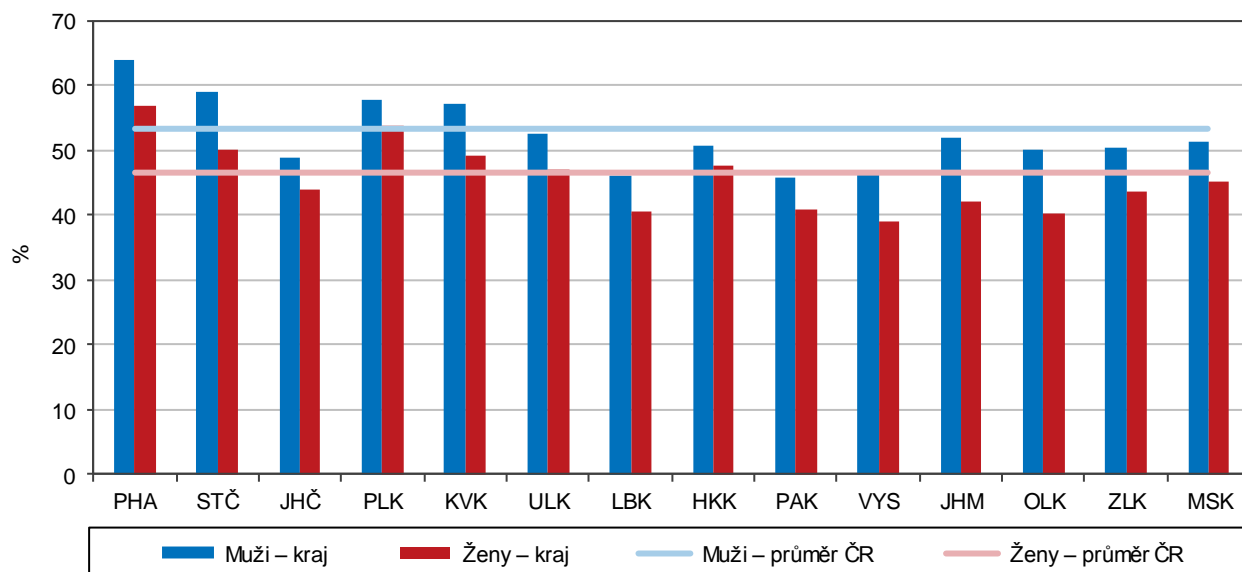
V rámci výběrového šetření o informačních a komunikačních technologiích v domácnostech a mezi jednotlivci se sledují vybrané činnosti, které vykonávají jednotlivci na internetu. Řadí se mezi ně nakupování



na internetu, využívání mobilního bankovníctví, používání sociálních sítí, hledání informací o zboží či službách, o cestování či o zdraví, ale i čtení online zpráv, přehrávání hudby a hraní her.

Uživatelé internetu na mobilním telefonu podle pohlaví a krajů v roce 2017 (tříletý průměr)

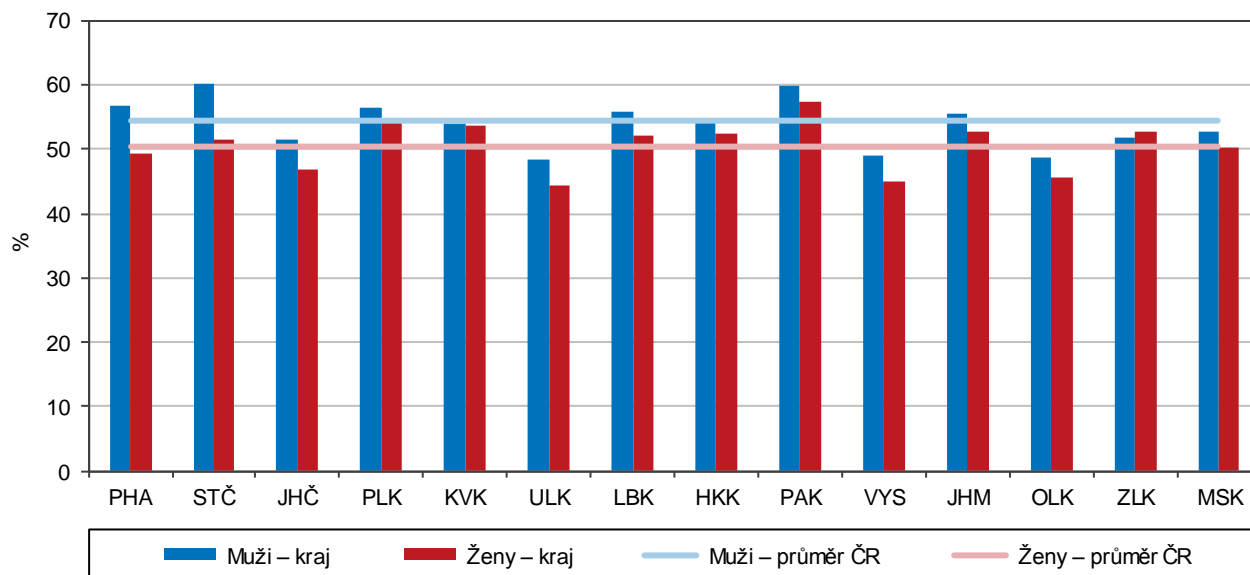
Zdroj dat: VŠIT



Internetové bankovníctví je služba, která zaznamenala v posledních letech velký nárůst uživatelů. Nikoliv však v Praze, tam byl za posledních deset let nárůst nejméně ze všech krajů. I přesto ale byly v roce 2017 podíly uživatelů internetového bankovníctví v hl. m. Praze u mužů lehce nadprůměrné (56,8 %), oproti mužům v celém Česku (54,4 %). U žen už byly lehce podprůměrné (49,3 %, ČR 50,3 %).

Uživatelé internetového bankovníctví podle pohlaví a krajů v roce 2017 (tříletý průměr)

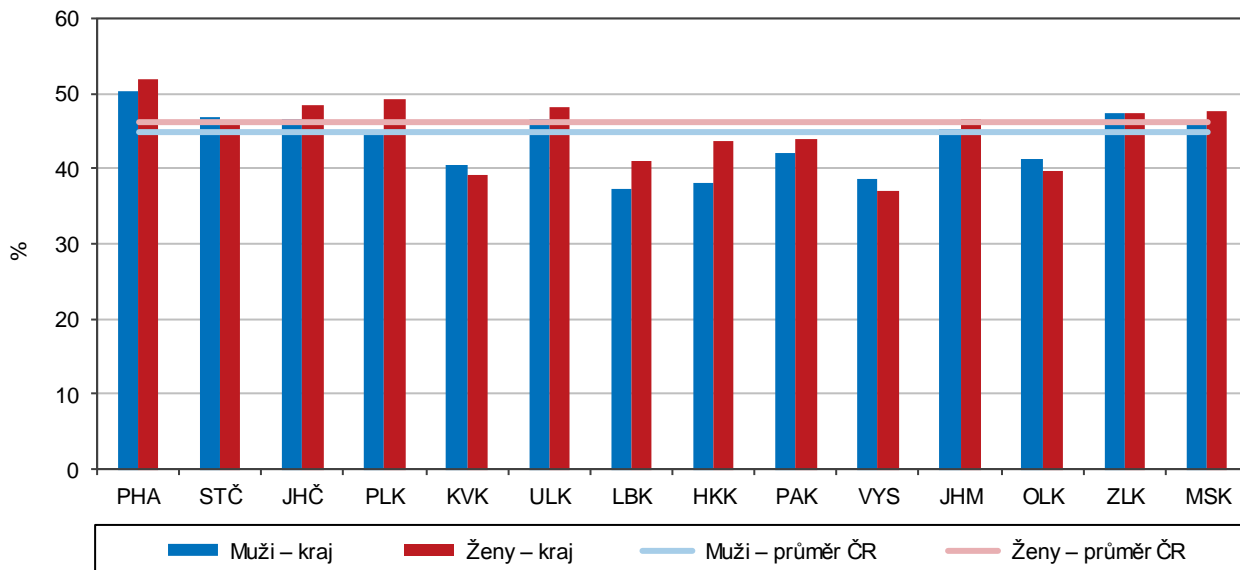
Zdroj dat: VŠIT



Sociální sítě jsou doménou především mladých lidí. V Česku dosahují starší osoby pro tento ukazatel velice nízkých hodnot. Pražané patří mezi nejvýznamnější uživatele sociálních sítí v porovnání s ostatními kraji, a to jak z hlediska mužů, tak žen. Podíl uživatelů internetu s profilem na sociální síti bylo v roce 2017 v Praze 52,0 %, což bylo o 5,8 p. b. více než republikový průměr. U mužů činil podíl 50,4 %, a i v tomto případě byla hodnota nad republikovým průměrem (44,9 %).

Uživatelé internetu s profilem na sociálních sítích podle pohlaví a krajů v roce 2017 (tříletý průměr)

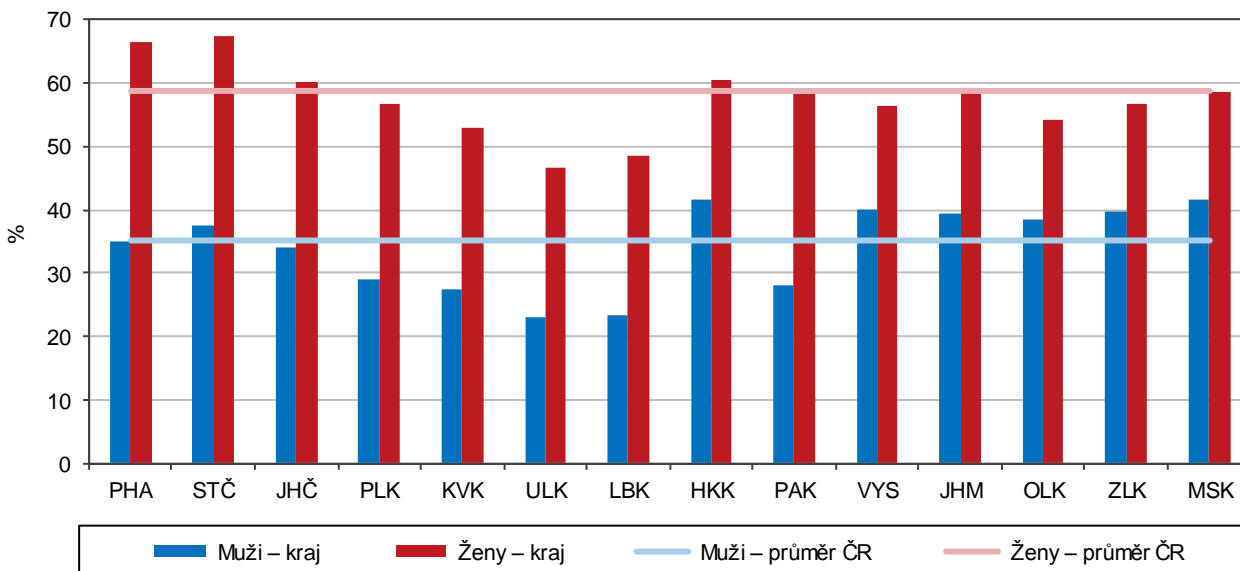
Zdroj dat: VŠIT



Doménou žen na internetu je vyhledávání informací o zdraví. V průměru je vyhledávají o 20 % více než muži. Nejvíce jsou v tom aktivní ženy ve Středočeském kraji (67,3 %) a v Praze (66,6 %), nejméně naopak ženy v Ústeckém kraji (46,5 %). Muži jsou neaktivnější v Královéhradeckém (41,7 %) a Moravskoslezském (41,5 %) kraji. Pražští muži se nachází lehce pod průměrem s 34,9 % (průměr ČR u mužů 35,2 %, u žen 58,8 %).

Uživatelé internetu vyhledávající informace o zdraví podle pohlaví a krajů v roce 2017 (tříletý průměr)

Zdroj dat: VŠIT

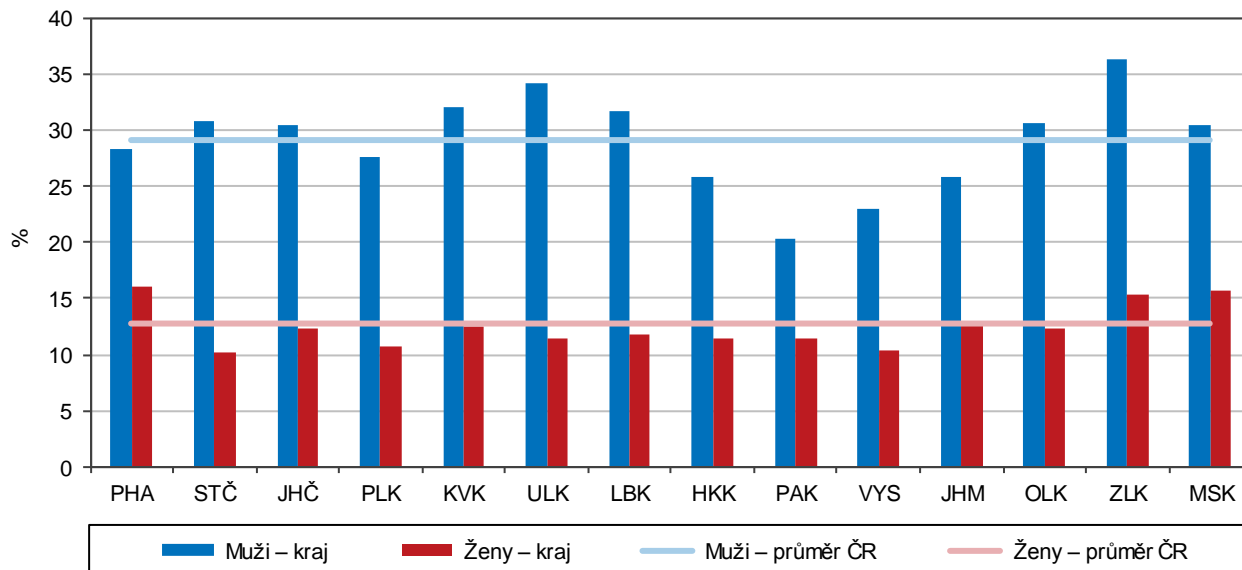


Populární zábavou na internetu je hraní her, ať už na počítači nebo na internetu. Zcela jasně v Česku v této oblasti převládají muži (29,2 %) nad ženami (12,8 %), ale velké rozdíly panují i mezi věkovými generacemi. V mezikrajském srovnání je podíl pražských mužů v hraní her lehce podprůměrný (28,4 %). Nejvíce hrají hry muži ve Zlínském (36,3 %) a Ústeckém (34,3 %) kraji, nejméně pak v Pardubickém kraji (20,3 %). Naopak největšími hráčkami mezi kraji jsou pražské ženy (16,1 %), následované hráčkami z Moravskoslezského (15,7 %) a Zlínského (15,3 %) kraje. Nejméně hrají hry ženy v Jihočeském (10,2 %), Jihomoravském (10,4 %) a v Karlovarském (10,8 %) kraji.



Uživatelé internetu hrající hry podle pohlaví a krajů v roce 2017 (tříletý průměr)

Zdroj dat: VŠIT

**Základní umělecké školy**

Základní umělecké školy (ZUŠ) patří do sítě škol MŠMT. Statut každé z nich se řídí vyhláškou o základním uměleckém vzdělávání, č. 71/2005 Sb. ze dne 9. února 2005, vydané MŠMT ČR. V současné době poskytují základní umělecké školy vzdělání ve čtyřech uměleckých oborech – hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém. Organizují přípravné studium pro žáky od 5 let, základní studium I. stupně (na 7 let) a II. stupně (na 4 roky), studium pro dospělé (na 4 roky), a případně studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin.

Ve školním roce 2018/2019 navštěvovalo základní umělecké školy v hl. m. Praze celkem 26 242 žáků, z čehož 66,5 % tvořily dívky. Tento počet je v průběhu let víceméně stabilní, a od roku 2011 vzrostl jen o 1 686 žáků. Neměnný je i podíl dívek na celkovém počtu žáků, průměrně se pohybuje okolo hodnoty 65 %. Z dlouhodobého pohledu mají dominantní zastoupení dívky v tanečním oboru, kde v roce 2018 tvořily 89,5 % všech žáků. Následuje obor výtvarný, kde dívky tvořily 77,4 % žáků, a literárně-dramatický (70,7 % dívek). Nejmenší zastoupení, ale stále s nadpoloviční většinou oproti chlapcům, měly dívky v hudebním oboru (60,5 %).

Základní umělecké školy v Praze

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

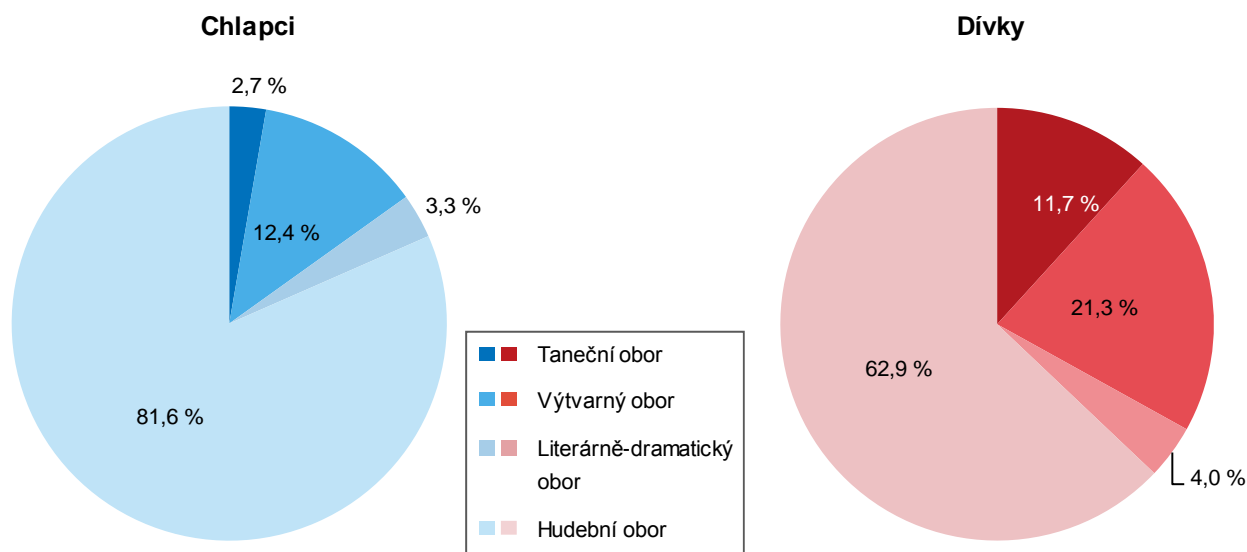
	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Žáci celkem	24 556	24 859	24 906	24 986	25 099	25 403	25 860	26 242
z toho dívky (%)	65,3	64,8	64,5	65,0	66,0	65,8	66,4	66,5
Podíl dívek na žácích podle základních oborů (%)								
taneční	87,9	87,4	88,7	89,4	90,3	90,3	89,7	89,5
výtvarný	70,2	68,6	68,5	72,9	75,0	75,9	76,5	77,4
literárně-dramatický	69,1	68,9	66,6	69,0	70,2	69,2	69,9	70,7
hudební	60,2	60,1	60,0	59,6	60,3	59,9	60,6	60,5
Absolventi	1 722	1 640	1 710	1 822	1 569	1 629	1 684	.
z toho dívky (%)	63,9	64,4	65,1	66,5	66,6	64,3	65,0	.

Z hlediska obou pohlaví byl ve školním roce 2018/2019 nejvyhledávanější hudební obor. Navštěvovalo jej 81,6 % chlapců a 62,9 % dívek, v absolutních hodnotách 7 176 chlapců a 10 976 dívek. Celkem 12,4 % chlapců docházelo na výtvarný obor, 3,3 % na literárně dramatický, a 2,7 % se věnovalo tanečnímu oboru.

U dívek to bylo lehce odlišné, 21,3 % jich navštěvovalo výtvarný obor, 11,7 % taneční obor a 4,0 % trávily čas v literárně-dramatickém oboru.

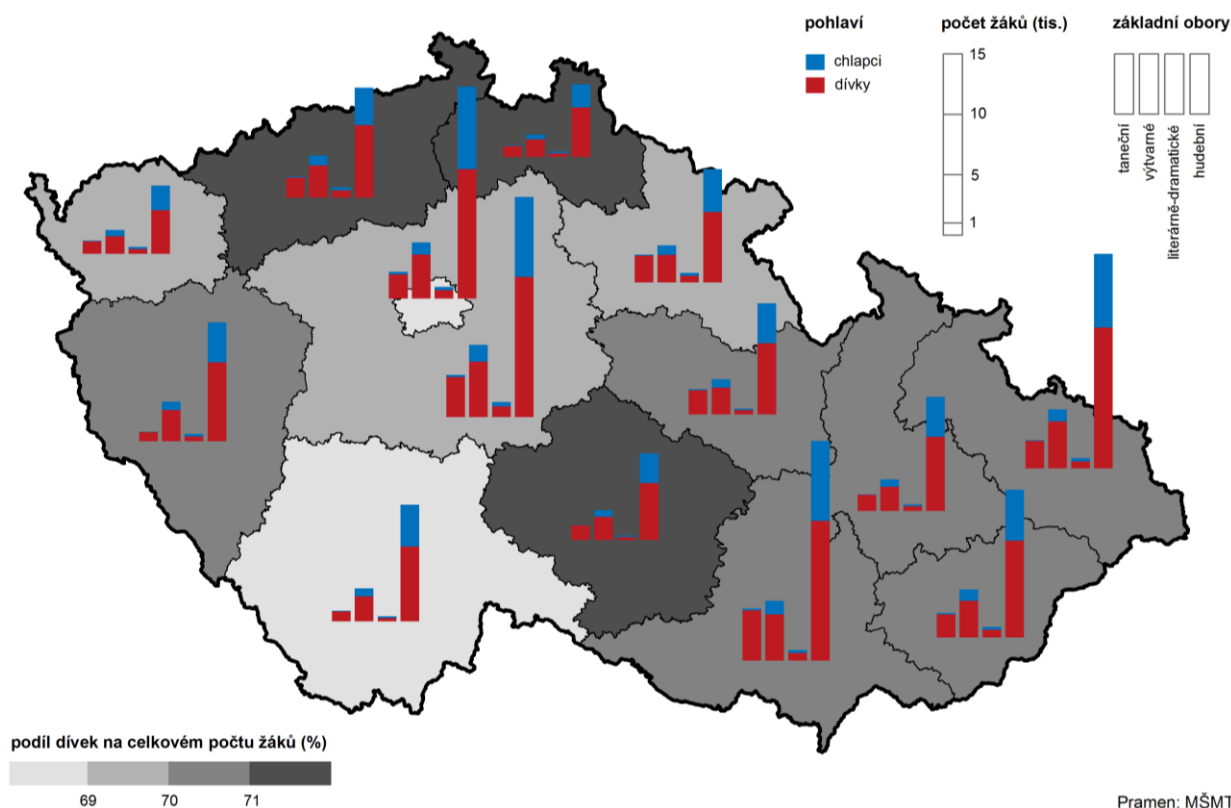
Žáci základních uměleckých škol podle pohlaví a základních oborů v Praze ve školním roce 2018/19

Pramen: ČSSZ



Každý školní rok absolvuje, tj. úspěšně dokončí, základní uměleckou školu v průměru téměř 1 700 žáků. I zde je poměrné složení dívek a chlapců obdobné, jako u celkového počtu žáků. Ve školním roce 2017/2018 tvořily 65,0 % absolventů dívky.

Žáci základních uměleckých škol podle pohlaví a základních oborů a krajů ve školním roce 2018/19



Jak je vidět, studium na základních uměleckých školách je doménou žen, resp. dívek. V mezikrajském srovnání byl podíl dívek na celkovém počtu žáků ZUŠ ve všech krajích vyšší než 65 %. Nejnižší byl v hl. m. Praze 66,5 %, nejvyšší pak v Libereckém kraji 72,3 %.

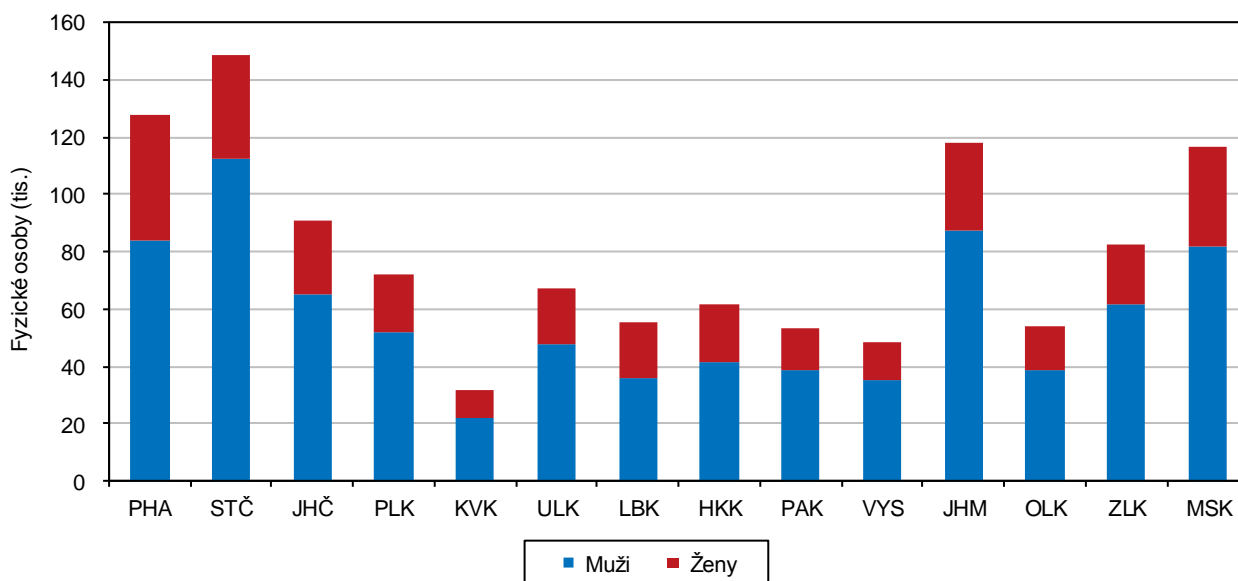
Sport

Česká unie sportu (ČUS) vznikla 27. dubna 2013 formou transformace a změny názvu ČSTV. V ČUS jsou dobrovolně sdruženy sportovní svazy s celostátní působností, sportovní kluby a tělovýchovné jednoty i jejich sdružení, jsou-li ustaveny jako spolky podle Občanského zákoníku, zákon č.89/2012 Sb.

K roku 2018 evidovala Česká unie sportu v hl. m. Praze 127 821 členů, z toho ženy tvořily 34,1 %. Podle počtu členů ČUS tak hl. m. Praha patřila k nejpočetnějším v rámci krajů. Největší členská základna byla ve Středočeském kraji se 148 404 členy, na druhém místě byla již zmíněná Praha, a následovaly kraje Jihomoravský (118 129 členů) a Moravskoslezský (116 522 členů). Nejmenší členskou základnu měly kraje Karlovarský (31 823 členů), Vysočina (48 146 členů) a Pardubický (53 468 členů). Celkem bylo v České republice evidováno 1 128 059 členů ČUS. Mezi kraje s nejvyšším podílem žen na celkovém počtu členů ČUS patřily kraje Liberecký (34,9 %), hl. m. Praha (34,1 %) a Královéhradecký (32,3 %). Naopak nejnižší podíl žen byl evidován v krajích Středočeském (24,2 %), Zlínském (25,2 %) a Vysočině (26,1 %). V České republice byl podíl žen na celkovém počtu členů ČUS 28,6 %.

Členská základna České unie sportu podle pohlaví a krajů k 31. 12. 2018

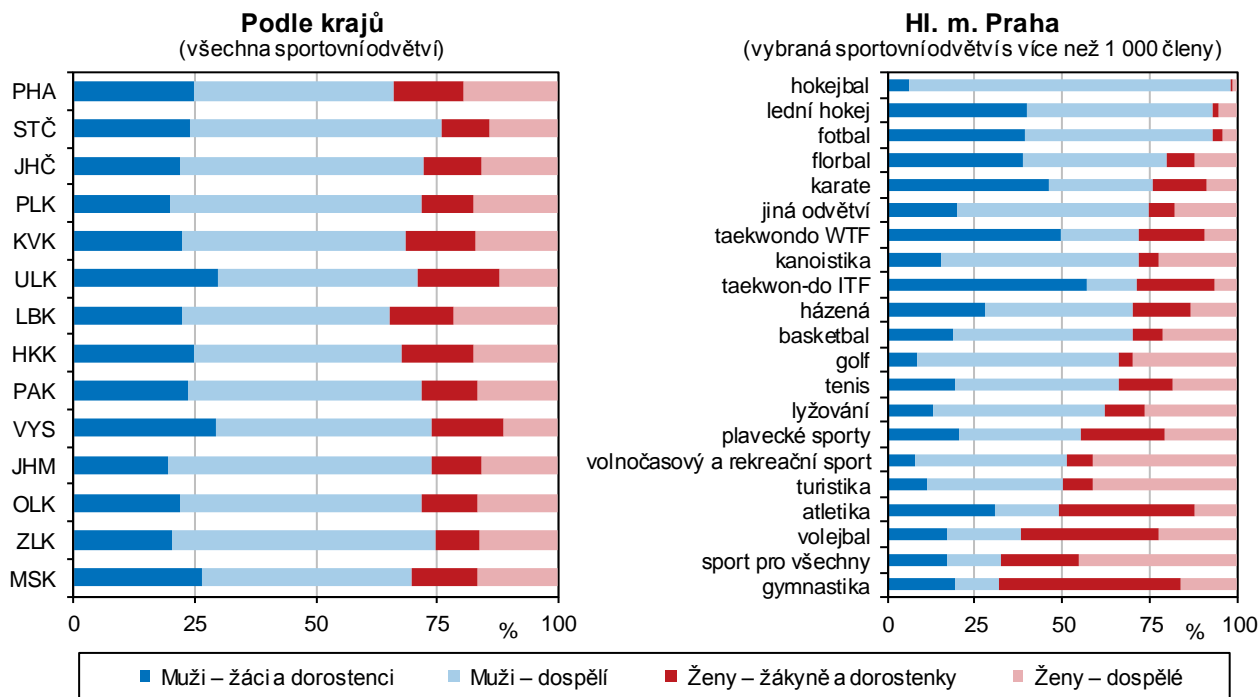
Pramen: Česká unie sportu



Česká unie sportu měla v hl. m. Praze v kategorii mládeže (tj. ve věku 0–18 let) celkem 50 244 členů, z toho bylo 37,3 % dívek. V České republice bylo ve věku 0–18 let celkem 405 659 členů, z toho bylo 34,7 % žen. Česká unie sportu člení mládež dle věku na žactvo (0–14 let) a dorost (15–18 let). V kategorii žactva bylo v hl. m. Praze celkem 38 108 členů, z toho 38,8 % tvořily žačky. V České republice bylo evidováno ve věku 0–14 let 300 110 členů, z toho bylo 36,5 % žaček. V kategorii dorostu bylo v hl. m. Praze 12 136 členů, z toho podíl dorostenek činil 32,7 %. V České republice bylo ve věku 15–18 let evidováno 105 549 členů, z toho bylo 29,4 % žaček. Mezi dospělými (tj. ve věku 19 a více let) bylo v hl. m. Praze celkem 77 577 členů ČUS, z toho bylo 32,0 % žen. V České republice evidovala ČUS ve věku 19 a více let 722 400 členů, z toho žen bylo 25,3 %. V hl. m. Praze byl podíl žen na celkovém počtu členů ČUS ve všech sledovaných věkových kategoriích vyšší než v České republice.

Členská základna České unie sportu podle pohlaví, věku a sportovních odvětví k 31. 12. 2018

Pramen: Česká unie sportu



V hl. m. Praze měly podle sportovních odvětví nejvíce členů fotbal (18 049) a florbal (9 335). Mezi muži bylo nejvíce členů ve fotbale (16 784) a florbale (7 473). U žen byly nejpočetnějšími sportovními odvětvími sport pro všechny (5 093) a volnočasový a rekreační sport (3 862). U mládeže do 18 let dominoval mezi sportovními odvětvími opět fotbal a florbal.

